

Донецький державний
університет управління

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіки природокористування

КАФЕДРА

Екологічного менеджменту

РОЗРОБНИК

Морева Вікторія Володимирівна

к.х.н., доцент

sea_v@ukr.net

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6

кредити ЄКТС
(180 годин)

64

годин контактна робота з викладачем
1 семестр (16 годин лекцій;
16 годин семінарських занять)
2 семестр (16 годин лекцій;
16 годин семінарських занять)

116

години - самостійна робота

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший
бакалавр

МОВА ВИКЛАДАННЯ

українська

ФОРМА КОНТРОЛЮ

залік, іспит

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

- нормативна для спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент екологічної безпеки»

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Базові знання з екології, основ економіки

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

формування сучасної системи поглядів і набуття практичних навичок щодо використання економічного механізму управління і регулювання природокористуванням, організації еколого-економічних систем, ефективності державного користування ресурсами і контролю природокористування

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Загальнотеоретичні основи економіки природокористування, планування та прогнозування природокористування

Тема 1. Наукові основи природокористування

Тема 2. Планування відтворення природних ресурсів. Поняття безвідходності.

Тема 3. Екстернальні ефекти і теоретичні аспекти реалізації природоохоронної стратегії.

Модуль 2. Економічна складова ефективного природокористування

Тема 4. Економічна оцінка природних ресурсів

Тема 5. Еколого-економічна ефективність природоохоронних заходів

Тема 6. Економічні стимули і планування раціонального природокористування

Модуль 3. Економіко-правовий механізм регулювання природокористування

Тема 7. Управління природокористуванням та господарський механізм природокористування

Тема 8. Основи екологічного нормування

Тема 9. Фінансування природоохоронної діяльності

Модуль 4. Основи національної екологічної політики. Державне регулювання процесів природокористування.

Тема 10. Економічні засади формування екологічної політики

Тема 11. Екологічна небезпека і процеси глобалізації

Донецький державний університет управління

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- вміння управляти формуванням, використанням і нарощенням природно-ресурсного потенціалу підприємства, галузі, регіону, території;
- прогнозування розвитку виробничо-фінансової діяльності підприємства з урахуванням екологічного фактору;
- навички розробки та застосування комплексних природоохоронних програм на різних рівнях управління;
- вміння визначати економічно найкращі варіанти використання природних ресурсів та охорони навколишнього середовища;
- вміння визначати небезпечні та шкідливі фактори, що породжують екологічні кризи та їх джерела;
- навички вибору та впровадження оптимальних механізмів організації екологічного управління;
- навички оцінки вартості природних ресурсів, еколого-економічного аналізу і прийняття інвестиційних рішень у компанії

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАННЯ

- традиційні та проблемні лекції;
- семінарські заняття;
- колективні групові навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 100 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

залік

- Виконання завдань на семінарських заняттях – ~ 15 балів.
- Виконання поточних контрольних робіт – ~ 15 балів
- Складання кожного письмового модульного контролю – всього 40 балів;
- Виконання творчо-пошукового завдання – ~ 15 балів
- Виконання завдань ділової гри – ~ 15 балів

екзамен

- Виконання завдань на семінарських заняттях – ~ 15 балів.
- Виконання поточних контрольних робіт – ~ 15 балів
- Складання кожного письмового модульного контролю – всього 40 балів;
- Виконання творчо-пошукового завдання – ~ 15 балів
- Виконання завдань ділової гри – ~ 15 балів
- Екзамен – ~ 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни – середньоарифметичне балів поточної успішності та балів за екзамен

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:

перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:

Шкала оцінювання ЕКТС	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Відмінно	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	Незадовільно	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Голян В.А. Економіка природокористування. [Текст]: Підручник для ВНЗ (рек. МОН України)/ Голян В.А., Хвесик М.А., Данилишин Б.М. . – К.:Издательство Кондор, 2010 - 465с.
2. Сотник І.М. Економічні основи ресурсозбереження: навчальний посібник / І.М. Сотник. – Суми: Університетська книга, 2013. – 284 с.
3. 2. Коренюк П. І., Федулова С. О. Економіка природокористування. [Навчальний посібник]/ Коренюк П. І., Федулова С. О – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2014. – 274 с.
3. Марова С.Ф., Солоха Д.В., Погребняк Л.О., Белякова О.В., Морева В.В., Турбіна О.І. Інституціональні основи ефективного реформування системи природокористування в умовах реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Монографія. – ТОВ «ППНС», 2019. – 304 с..
4. Врублевська О. В. Конспект лекцій з економіки природокористування. [Текст] /Врублевська О. В. – Львів: УкрДЛТУ, 2008. – 210 с.
5. 5. Синякевич І. М. Економіка природокористування[Текст]: Навч. посібник. /Синякевич І. М. – К.:ІЗМН, 2009. – 156 с..

Англомовні видання:

1. Broslavsky L. Ecology and Environment Protection. Laws and Practices: монографія / Broslavsky L. - С. : INFRA, 2014. - 317 p.
2. Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies. Third Edition. N.-Y. : United Nations publication, 2007. 250. p.
3. Moreva V.V. Conceptual bases of the sustainable development indicators justification of regions /The Strategic Potential of the State and Territorial Development [collective monograph] / European Institute of Further Education – Donetsk State University of Management: Slovak Republic, Podhájska, 2017. – 258 p. P.68-82

Донецький державний університет управління

Інтернет джерела

1. ukrstat.gov.ua - «державний комітет статистики України»
2. menr.gov.ua – «міністерство екології і природних ресурсів України»
3. Всеукраїнська екологічна ліга – <http://www.ecoleague.net>
2. Екоклуб «Зелена хвиля» – <http://ecoclub.kiev.ua>
3. Екологічні новини – <http://greenhome.com.ua>
4. Еколого-гуманітарне об'єднання «Зелений світ» – <http://www.greenworld.org.ua>
5. Український екологічний портал – <http://www.ecoport.org.ua>
6. Экологический портал – <http://portaleco.ru>
7. Міжнародний, суспільно-політичний тижневик «Дзеркало тижня» – <http://dt.ua>
8. <http://www.business-guide.com.ua/enterprises>. – список найуспішніших підприємств, які ефективно використовують функції та методи менеджменту.